

VYKONÁVACÍ POKYN

PRE ČINNOSŤ ROZHODCOV SLA 3D

Príručka rozhodcu SLA 3D

Riadiaci dokument Slovenskej lukostreleckej asociácie 3D			Dostupnosť: Interný dokument
			Hierarchická úroveň: 3/3 Nadriadené dokumenty: Súťažný poriadok Bezpečnostná smernica SLA3D
Verzia	Spracoval	Dátum vydania	Zmeny:
1.0	Jana Harabinová	08.07.2026	Návrh dokumentácie
1.1	Jana Harabinová	12.7.2026	Kapitola 2.4./ 7.12 doplnenie
1.2	Jana Harabinová	24.7.2026	Doplnenie pripomienok z 13.7.2026

Obsah

1. Účel a pôsobnosť dokumentu	6
2. Postavenie hlavného a pomocného rozhodcu	6
2.1. Rozhodca SLA 3D	6
2.2. Hlavný rozhodca	7
2.3. Pomocný rozhodca	7
2.4. Spolupráca s organizátorom a riaditeľom súťaže	7
3. Príprava rozhodcu pred súťažou	8
3.1. Oboznámenie sa s podmienkami súťaže	8
3.2. Prevzatie informácií od organizátora	8
3.3. Kontrola rozdelenia súťažiacich do skupín	9
3.4. Rozdelenie úloh medzi rozhodcov	9
3.5. Kontrolný zoznam hlavného rozhodcu	10
4. Kontrola lukostreleckého náradia	10
4.1. Účel kontroly	10
4.2. Organizácia kontroly	10
4.3. Povinnosti súťažiaceho	11
4.4. Postup pri kontrole	11
4.5. Rozsah kontroly	12
4.6. Meranie sily luku a rýchlosti šípu	12
4.7. Označenie skontrolovaného náradia	13
4.8. Zistenie nedostatku	13
5. Kontrola trate a cvičnej strelnice	13
5.1. Účel kontroly	13
5.2. Organizácia kontroly	13
5.3. Kontrola bezpečnosti stanovišť	14
5.4. Kontrola regulárnosti stanovišť	14
5.5. Kontrola značenia a pohybu po trati	15
5.6. Kontrola cvičnej strelnice	15
5.7. Odstránenie zistených nedostatkov	16

5.8. Záznam o kontrole	16
6. Otvorenie súťaže a bezpečnostné poučenie	16
6.1. Príprava otvorenia súťaže	16
6.2. Obsah informácií pred začiatkom súťaže	17
6.3. Bezpečnostné poučenie	17
6.4. Mimoriadne podmienky súťaže	18
6.5. Odvedenie skupín na stanovišťa	18
6.6. Začatie súťaže	19
7. Činnosť rozhodcov počas súťaže	19
7.1. Organizácia rozhodcovskej činnosti	19
7.2. Začiatok kontrolnej činnosti	20
7.3. Kontrolná činnosť na trati	20
7.4. Kontrola stanovišť počas súťaže	21
7.5. Riešenie sporných situácií	21
7.6. Technická porucha a poškodenie náradia	21
7.7. Strata šípu	22
7.8. Kontrola alkoholu a zakázaných látok	22
7.9. Mimoriadna a nebezpečná situácia	22
7.10. Komunikácia rozhodcu	23
7.11. Zaznamenávanie zistení	24
7.12. Finálové rozstrely	24
8. Porušenie pravidiel a sankcie	24
8.1. Zásady uplatňovania sankcií	24
8.2. Druhy opatrení a sankcií	25
8.3. Ústne upozornenie	25
8.4. Napomenutie	26
8.5. Nezapočítanie zásahu alebo výsledku	26
8.6. Zákaz použitia náradia alebo vybavenia	27
8.7. Vylúčenie zo súťaže	27
8.8. Postup pri vylúčení zo súťaže	27
8.9. Odmietnutie rešpektovať sankciu alebo pokyn	28

8.10. Podnet na ďalšie konanie SLA 3D	28
8.11. Záznam a ochrana údajov.....	29
9. Protesty.....	29
9.1. Podanie protestu	29
9.2. Prijatie protestu	30
9.3. Zloženie poroty	30
9.4. Prerokovanie protestu	31
9.5. Rozhodnutie o proteste	31
9.6. Vklad za protest	32
9.7. Vplyv protestu na priebeh súťaže.....	32
9.8. Záznam o proteste	32
10. Ukončenie súťaže a zápis hlavného rozhodcu	33
10.1. Ukončenie streľby.....	33
10.2. Signál na ukončenie súťaže	33
10.3. Odchod skupín z trate	33
10.4. Odovzdanie bodovacích kariet a výsledkov	34
10.5. Kontrola udalostí po skončení súťaže.....	34
10.6. Zápis hlavného rozhodcu.....	35
10.7. Zaznamenanie sankcií a udalostí	35
10.8. Návrhy a odporúčania hlavného rozhodcu	36
10.9. Odovzdanie a archivácia zápisu	36
11. Odborná spôsobilosť rozhodcu a platnosť osvedčenia	36
11.1. Podmienky výkonu funkcie rozhodcu.....	36
11.2. Získanie osvedčenia rozhodcu	37
11.3. Platnosť osvedčenia.....	37
11.4. Obnovenie osvedčenia	37
11.5. Povinnosť priebežného vzdelávania	38
11.6. Pozastavenie alebo odňatie oprávnenia.....	38
11.7. Zodpovednosť rozhodcu za výkon funkcie	38
12. Účinnosť.....	39
ZÁPIS HLAVNÉHO ROZHODCU O PRIEBEHU SÚŤAŽE	40

1. Základné údaje o súťaži	40
2. Rozhodcovia.....	40
3. Kontrola pred začiatkom súťaže	40
4. Priebeh súťaže	42
5. Porušenia pravidiel a uložené sankcie	42
6. Bezpečnostné a mimoriadne udalosti	42
7. Protesty.....	43
8. Zhodnotenie súťaže hlavným rozhodcom	43
9. Prílohy k zápisu	43
10. Potvrdenie zápisu	44

1. Účel a pôsobnosť dokumentu

1. Tento vykonávací pokyn upravuje postavenie, povinnosti, právomoci a praktický postup hlavného rozhodcu a pomocných rozhodcov pri súťažiach v pôsobnosti Slovenskej lukostreleckej asociácie 3D.

2. Cieľom dokumentu je zabezpečiť jednotný výkon rozhodcovskej činnosti, dodržiavanie pravidiel súťaže, bezpečnosť účastníkov a regulárny priebeh súťaže.

3. Dokument upravuje najmä:

- a) prípravu rozhodcu pred súťažou,
- b) kontrolu lukostreleckého náradia, výstroja a vybavenia súťažiacich,
- c) kontrolu trate a cvičnej strelnice,
- d) činnosť rozhodcov počas otvorenia a priebehu súťaže,
- e) riešenie sporných situácií a protestov,
- f) postup pri porušení pravidiel a ukladaní sankcií,
- g) povinnosti hlavného rozhodcu po skončení súťaže.

4. Tento vykonávací pokyn je záväzný pre hlavného rozhodcu a pomocných rozhodcov vykonávajúcich funkciu na súťažiach, pri ktorých riadiace dokumenty SLA 3D vyžadujú zabezpečenie rozhodcov.

5. **Hlavný rozhodca** a **pomocný rozhodca** musia pri výkone svojej funkcie postupovať najmä podľa:

- a) Súťažného poriadku SLA 3D,
- b) Bezpečnostnej smernice SLA 3D,
- c) pravidiel lukostreleckej organizácie, podľa ktorých sa konkrétna súťaž uskutočňuje,
- d) ostatných platných riadiacich dokumentov SLA 3D vzťahujúcich sa na organizáciu a priebeh súťaže.

6. Tento vykonávací pokyn **nenahrádza** pravidlá súťaže ani ostatné riadiace dokumenty SLA 3D.

Spresňuje spôsob ich uplatňovania pri praktickom výkone rozhodcovskej činnosti.

7. Ak je ustanovenie tohto vykonávacieho pokynu v rozpore s nadradeným riadiacim dokumentom alebo pravidlami platnými pre konkrétnu súťaž, **rozhodca postupuje podľa nadradeného dokumentu** alebo platných pravidiel súťaže.

2. Postavenie hlavného a pomocného rozhodcu

2.1. Rozhodca SLA 3D

1. Rozhodca SLA 3D je osoba, ktorá je držiteľom platného osvedčenia rozhodcu SLA 3D.

2. Osvedčenie rozhodcu sa získava a obnovuje absolvovaním školenia rozhodcov a úspešným vykonaním preskúšania podľa podmienok určených SLA 3D.

3. Rozhodca je pri výkone funkcie povinný konať:

- a) nestranne,
- b) vecne,
- c) primerane vzniknutej situácii,
- d) v súlade s platnými pravidlami a riadiacimi dokumentmi SLA 3D,
- e) tak, aby chránil bezpečnosť účastníkov a regulárnosť súťaže.

4. Rozhodca nesmie pri výkone funkcie zväčšovať ani znevýhodňovať súťažiaciho z dôvodu klubovej príslušnosti, osobného vzťahu, predchádzajúceho sporu alebo iného nesúvisiaceho dôvodu.
5. Rozhodca musí byť počas výkonu funkcie viditeľne označený.
6. Rozhodca nesmie byť súčasne súťažiacim na tej istej súťaži.

2.2. Hlavný rozhodca

1. Hlavný rozhodca zodpovedá za riadenie rozhodcovskej činnosti na súťaži.
2. Hlavný rozhodca najmä:
 - a) dohliada na dodržiavanie pravidiel súťaže a riadiacich dokumentov SLA 3D,
 - b) koordinuje činnosť pomocných rozhodcov,
 - c) vykonáva alebo zabezpečuje kontrolu lukostreleckého náradia,
 - d) spolupracuje pri kontrole trate a cvičnej strelnice,
 - e) rozhoduje v sporných situáciách,
 - f) rieši zistené porušenia pravidiel a ukladá primerané sankcie,
 - g) môže rozhodnúť o predčasnom prerušení alebo ukončení súťaže, ak nie je možné zabezpečiť jej bezpečný alebo regulárny priebeh,
 - h) je členom poroty rozhodujúcej o protestoch,
 - i) po skončení súťaže vyhotoví zápis o priebehu súťaže.
3. Rozhodnutie hlavného rozhodcu je počas súťaže záväzné. Dotknutá osoba môže proti rozhodnutiu postupovať spôsobom určeným Súťažným poriadkom SLA 3D.
4. Hlavný rozhodca môže pomocným rozhodcom určiť:
 - a) úseky trate, na ktorých budú pôsobiť,
 - b) rozsah kontrolnej činnosti,
 - c) konkrétne úlohy pred začiatkom, počas priebehu a po skončení súťaže.
5. Hlavný rozhodca je oprávnený vyžiadať si od organizátora súčinnosť potrebnú na odstránenie zistených nedostatkov.

2.3. Pomocný rozhodca

1. Pomocný rozhodca vykonáva rozhodcovskú činnosť v rozsahu určenom hlavným rozhodcom.
2. Pomocný rozhodca najmä:
 - a) dohliada na dodržiavanie pravidiel súťaže,
 - b) kontroluje bezpečnosť a správanie účastníkov na trati,
 - c) kontroluje správnosť zapisovania výsledkov,
 - d) rieši bežné sporné situácie,
 - e) bezodkladne informuje hlavného rozhodcu o závažnom porušení pravidiel, bezpečnostnom riziku alebo situácii, ktorú nevie spoľahlivo vyriešiť,
 - f) zaznamenáva zistenia a uložené opatrenia.
3. Ak súťažiaci nesúhlasí s rozhodnutím pomocného rozhodcu, pomocný rozhodca privolá hlavného rozhodcu.
4. Pomocný rozhodca nesmie svojvoľne meniť rozhodnutie hlavného rozhodcu ani postup určený hlavným rozhodcom.

2.4. Spolupráca s organizátorom a riaditeľom súťaže

1. Hlavný rozhodca spolupracuje s riaditeľom súťaže a organizátorom najmä pri:
 - a) kontrole trate a cvičnej strelnice,
 - b) organizácii kontroly lukostreleckého náradia,

- c) riešení bezpečnostných a organizačných nedostatkov,
 - d) zabezpečení komunikácie medzi rozhodcami a organizačným tímom,
 - e) riešení mimoriadnych situácií.
2. Organizátor je povinný vytvoriť rozhodcom podmienky na riadny výkon ich funkcie.
 3. Rozhodca nie je členom organizačného tímu a nenahrádza povinnosti organizátora ani riaditeľa súťaže. Zodpovedá výlučne za činnosti patriace do jeho rozhodcovskej pôsobnosti.
 4. Rozhodca počas výkonu funkcie nevykonáva organizačné činnosti, ktoré nesúvisia s rozhodcovskou činnosťou, najmä stavbu trate, registráciu účastníkov, tlač a výdaj bodovacích materiálov, obsluhu informačného miesta, občerstvenie alebo inú činnosť organizačného tímu.
 5. Pri určovaní rozhodcov sa prihliada na ich nezávislosť od organizátora súťaže a na predchádzanie konfliktu záujmov.
 6. Hlavný rozhodca súťaže **Slovenského pohára nesmie byť členom klubu**, ktorý súťaž organizuje.
 7. Pomocný rozhodca súťaže Slovenského pohára môže byť členom organizujúceho klubu, nesmie však byť súčasne členom organizačného tímu ani vykonávať inú organizačnú funkciu.
 8. Na ostatných súťažiach môže byť rozhodcom aj člen organizujúceho klubu, ak nie je súčasne súťažiacim a počas výkonu funkcie nevykonáva činnosti organizačného tímu.
 9. Spôsob zabezpečenia nezávislosti rozhodcov na **Majstrovstvách Slovenska** sa stanovuje nasledovne: **Hlavný a jeden pomocný nesmú byť členom klubu organizátora.**

Za konflikt záujmov sa považuje najmä situácia, keď má rozhodca rozhodovať spor, ktorý sa priamo týka organizujúceho klubu, jeho predsedu, riaditeľa súťaže alebo blízkej osoby rozhodcu. Ak vznikne pochybnosť o nestrannosti pomocného rozhodcu, rozhodnutie prevezme hlavný rozhodca.

3. Príprava rozhodcu pred súťažou

3.1. Oboznámenie sa s podmienkami súťaže

1. Hlavný rozhodca sa pred súťažou oboznámi najmä s:
 - a) rozpisom súťaže,
 - b) pravidlami, podľa ktorých sa súťaž uskutočňuje,
 - c) národnými úpravami pravidiel platnými pre danú súťaž,
 - d) Súťažným poriadkom SLA 3D,
 - e) Bezpečnostnou smernicou SLA 3D,
 - f) osobitnými podmienkami súťaže, ak boli vopred zverejnené.
2. Hlavný rozhodca si pred súťažou overí, či sú pravidlá a podmienky súťaže určené jednoznačne a či medzi nimi nie je rozpor.
3. Ak hlavný rozhodca zistí nejasnosť alebo rozpor, bezodkladne ho prerokuje s riaditeľom súťaže. Nejasnosť musí byť vyriešená ešte pred otvorením súťaže.
4. Hlavný rozhodca oboznámi pomocných rozhodcov s pravidlami a osobitnými podmienkami, ktoré sú pre danú súťaž podstatné.

3.2. Prevzatie informácií od organizátora

1. Organizátor poskytne hlavnému rozhodcovi pred začiatkom súťaže najmä:
 - a) rozpis súťaže,
 - b) plán trate, ak je vyhotovený,
 - c) zoznam stanovišť a použitých terčov,

- d) informáciu o použitých pravidlách a národných úpravách,
- e) rozdelenie súťažiacich do skupín,
- f) zoznam rozhodcov a členov organizačného tímu,
- g) kontaktné údaje na riaditeľa súťaže, staviteľa trate a zdravotníka,
- h) informácie o cestách určených na opustenie trate a o miestach zvýšeného bezpečnostného rizika.

- 2. Hlavný rozhodca preverí, či má organizátor pripravené podmienky na výkon rozhodcovskej činnosti, najmä:

- a) viditeľné označenie rozhodcov,
- b) možnosť vzájomnej komunikácie rozhodcov,
- c) priestor a vybavenie na kontrolu lukostreleckého náradia,
- d) bodovacie karty alebo elektronický systém zapisovania výsledkov,
- e) formulár zápisu o priebehu súťaže.

- 3. Zistené nedostatky oznámi hlavný rozhodca riaditeľovi súťaže a dohodne spôsob a termín ich odstránenia.

3.3. Kontrola rozdelenia súťažiacich do skupín

- 1. Hlavný rozhodca skontroluje rozdelenie súťažiacich do skupín pred odchodom skupín na trať.
- 2. Pri kontrole preverí najmä:

- a) počet súťažiacich v jednotlivých skupinách,
- b) súlad rozdelenia s platným Súťažným poriadkom SLA 3D,
- c) zastúpenie klubov v skupine, ak to pravidlá vyžadujú,
- d) vhodné zaradenie maloletých súťažiacich a sprevádzajúcich osôb,
- e) označenie kapitána skupiny a zapisovateľov, ak sa určujú vopred,
- f) prípadné duplicity, chýbajúce osoby alebo nesprávne zaradenie súťažiaceho.

- 3. Zmenu skupiny možno vykonať iba so súhlasom hlavného rozhodcu, ak Súťažný poriadok SLA 3D neustanovuje inak.
- 4. Schválené zmeny sa musia bezodkladne zaznamenať v evidencii organizátora a v zozname skupín.

3.4. Rozdelenie úloh medzi rozhodcov

- 1. Hlavný rozhodca pred začiatkom súťaže rozdelí úlohy medzi pomocných rozhodcov.
- 2. Určí najmä:

- a) kto bude vykonávať kontrolu lukostreleckého náradia,
- b) kto sa zúčastní kontroly trate a cvičnej strelnice,
- c) úseky trate, na ktorých budú jednotliví rozhodcovia pôsobiť,
- d) oblasti, na ktoré sa majú rozhodcovia osobitne zamerať,
- e) spôsob vzájomnej komunikácie,
- f) postup pri privolaní hlavného rozhodcu.

- 3. Rozhodcovia si pred začiatkom súťaže vymenia kontaktné telefónne čísla.

- 4. Každý rozhodca musí byť vybavený najmenej:

- a) viditeľným označením rozhodcu,
- b) mobilným telefónom,
- c) písacími potrebami,

- d) zápisníkom alebo iným prostriedkom na zaznamenávanie zistení,
- e) platnými pravidlami alebo prístupom k ich elektronickému zneniu.

3.5. Kontrolný zoznam hlavného rozhodcu

Pred otvorením súťaže hlavný rozhodca overí, či:

1. sú jednoznačne určené pravidlá súťaže,
2. boli pomocní rozhodcovia poučení o svojich úlohách,
3. bolo skontrolované rozdelenie súťažiacich do skupín,
4. bola vykonaná kontrola trate a cvičnej strelnice,
5. je zabezpečená kontrola lukostreleckého náradia,
6. sú rozhodcovia viditeľne označení,
7. je zabezpečená komunikácia medzi rozhodcami a organizátorom,
8. je dohodnutý spôsob začatia, prerušenia a ukončenia súťaže
9. je určený spôsob riešenia mimoriadnej situácie a privolania zdravotnej pomoci,
10. sú odstránené všetky zistené nedostatky, ktoré by mohli ohroziť bezpečnosť alebo regulárnosť súťaže.

4. Kontrola lukostreleckého náradia

4.1. Účel kontroly

1. Kontrola lukostreleckého náradia slúži na overenie, či náradie a vybavenie súťažiacieho zodpovedajú pravidlám platným pre danú súťaž.
2. Kontrola sa vykonáva pred začiatkom súťaže. Rozhodca ju môže zopakovať aj počas súťaže, najmä ak vznikne podozrenie, že súťažiaci:
 - a) používa náradie, ktoré nebolo predložené na kontrolu,
 - b) po kontrole náradie zmenil alebo upravil,
 - c) používa vybavenie, ktoré nie je povolené pre jeho divíziu alebo kategóriu.
3. Kontrola náradia nezbavuje súťažiacieho zodpovednosti za to, že počas celej súťaže používa náradie v súlade s platnými pravidlami.

4.2. Organizácia kontroly

1. Hlavný rozhodca určí:
 - a) miesto kontroly,
 - b) čas začatia a ukončenia kontroly,
 - c) rozhodcov vykonávajúcich kontrolu,
 - d) spôsob označenia skontrolovaného náradia, ak sa označenie používa,
 - e) priestor na meranie sily luku alebo rýchlosti šípu.
2. Priestor kontroly musí byť usporiadaný tak, aby:

- a) umožňoval bezpečné predkladanie a preberanie náradia,
 - b) nevznikalo riziko náhodného výstrelu,
 - c) neprekážal pohybu ostatných účastníkov,
 - d) bolo možné vykonať meranie bez ohrozenia osôb alebo majetku.
3. Pri väčšom počte súťažiacich môže hlavný rozhodca rozdeliť kontrolu podľa divízií, kategórií, štartových skupín alebo iným vhodným spôsobom.

4.3. Povinnosti súťažiaceho

1. Súťažiaci predloží na kontrolu všetko náradie a vybavenie, ktoré je podľa pravidiel rozhodujúce pre zaradenie do jeho divízie alebo pre regulárnosť súťaže.
2. Predkladá najmä:
- a) luk,
 - b) šípy,
 - c) chránič prstov, rukavicu alebo tab,
 - d) ďalekohľad alebo iné povolené optické pomôcky,
 - e) ďalšie vybavenie, ktorého použitie je upravené pravidlami danej súťaže.
3. Súťažiaci je povinný na požiadanie rozhodcu:
- a) vysvetliť spôsob použitia kontrolovaného vybavenia,
 - b) umožniť jeho prehliadku,
 - c) vykonať natiehnutie luku alebo skúšobný výstrel,
 - d) podrobiť luk meraniu sily alebo šíp meraniu rýchlosti,
 - e) odstrániť alebo upraviť nepovolenú súčasť náradia.
4. Súťažiaci nesmie počas súťaže používať náradie alebo vybavenie, ktoré nebolo schválené, ak jeho kontrolu rozhodca vyžadoval.

4.4. Postup pri kontrole

1. Súťažiaci predkladá luk rozhodcovi bezpečným spôsobom. Luk drží za ramená a tetivou smerom k rozhodcovi.
2. Rozhodca pri manipulácii s lukom postupuje šetrne a bezpečne. Luk spravidla drží za ramená čo najbližšie k madlu.
3. Rozhodca nemá bez súhlasu súťažiaceho:
- a) chytať luk za madlo spôsobom, ktorý môže poškodiť jeho nastavenie,
 - b) sám ťahať tetivu luku,
 - c) meniť nastavenie náradia,
 - d) odstraňovať alebo premiestňovať jeho súčasti.
4. Ak je potrebné luk natiehnúť alebo vykonať skúšobný výstrel, vykoná to súťažiaci podľa pokynu rozhodcu na mieste na to určenom.

5. Rozhodca vykonáva kontrolu podľa pravidiel platných pre danú súťaž a podľa zaradenia súťažiaceho do príslušnej divízie a kategórie.

4.5. Rozsah kontroly

1. Pri kontrole luku rozhodca preveruje najmä:

- a) súlad typu luku s prihlásenou divíziou,
- b) povolené a nepovolené súčasti luku,
- c) mieridlá, značky alebo iné pomôcky na mierenie,
- d) opierku šípu, button, stabilizátory a tlmiče, ak sa na divíziu vzťahujú obmedzenia,
- e) tetivu a jej označenia alebo pomôcky,
- f) ďalšie technické prvky upravené pravidlami.

2. Pri kontrole šíпов rozhodca preveruje najmä:

- a) rovnaký typ a primerane rovnaké vyhotovenie šíпов,
- b) rovnaký typ hrotov,
- c) označenie šíпов menom, iniciálami alebo iným predpísaným spôsobom,
- d) stav šíпов z hľadiska bezpečnosti,
- e) súlad šíпов s pravidlami príslušnej divízie.

3. Pri kontrole chráničov prstov, rukavíc alebo tabov rozhodca preveruje najmä, či neobsahujú nepovolené značky, mieridlá alebo iné pomocné prvky.

4. Pri kontrole ďalekohľadu alebo inej optickej pomôcky rozhodca preveruje najmä, či:

- a) neobsahuje diaľkomer,
- b) neumožňuje meranie vzdialenosti iným zakázaným spôsobom,
- c) zodpovedá pravidlám platným pre danú súťaž.

5. Ak to vyžadujú pravidlá alebo rozpis súťaže, rozhodca môže skontrolovať aj oblečenie, obuv a bezpečnostné prvky súťažiaceho.

4.6. Meranie sily luku a rýchlosti šípu

1. Meranie sily luku alebo rýchlosti šípu sa vykonáva:

- a) ak to vyžadujú pravidlá súťaže,
- b) pri dôvodnom podozrení na prekročenie povolenej hodnoty,
- c) na základe rozhodnutia hlavného rozhodcu,
- d) náhodným výberom súťažiacich.

2. Meranie vykonáva súťažiaci podľa pokynov rozhodcu.

3. Na meranie sa používa vhodné a funkčné zariadenie, najmä:

- a) silomer,
- b) chronometer,
- c) bezpečný stojan alebo záchytná terčovnica.

4. Ak výsledok merania nie je jednoznačný, meranie sa zopakuje.

5. O konečnom výsledku kontroly rozhodne hlavný rozhodca.

4.7. Označenie skontrolovaného náradia

1. Po úspešnej kontrole môže rozhodca označiť luk alebo inú časť náradia kontrolnou známku, nálepkou alebo iným vhodným spôsobom.
2. Označenie potvrdzuje iba to, že náradie bolo v čase kontroly v súlade s pravidlami.
3. Označenie nezakladá právo používať náradie, ktoré bolo po kontrole zmenené, doplnené alebo upravené v rozpore s pravidlami.
4. Súťažiaci nesmie kontrolnú známku premiestniť na iné náradie ani ju použiť neoprávnene.

4.8. Zistenie nedostatku

1. Ak rozhodca zistí odstrániteľný nedostatok, vyzve súťažiaceho na jeho odstránenie.
2. Po odstránení nedostatku sa vykoná opakovaná kontrola.
3. Ak nedostatok nemožno odstrániť alebo súťažiaci odmietne nápravu, rozhodca nepovolí použitie daného náradia alebo vybavenia.
4. Súťažiaci môže nastúpiť na súťaž s iným náradím, ak:
 - a) zodpovedá platným pravidlám,
 - b) bolo pred začiatkom súťaže skontrolované rozhodcom.
5. Ak sa nepovolené náradie alebo vybavenie zistí počas súťaže, rozhodca postupuje podľa kapitoly upravujúcej porušenie pravidiel a sankcie.

5. Kontrola trate a cvičnej strelnice

5.1. Účel kontroly

1. Kontrola trate a cvičnej strelnice slúži na overenie ich bezpečnosti, regulárnosti a súladu s pravidlami platnými pre danú súťaž.
2. Kontrola musí byť ukončená pred otvorením súťaže.
3. Hlavný rozhodca vykonáva kontrolu trate spolu so staviteľom trate, prípadne s ďalšími osobami určenými organizátorom.
4. Kontrola rozhodcom nenahrádza zodpovednosť organizátora a staviteľa trate za riadne pripravenie trate.

5.2. Organizácia kontroly

1. Organizátor umožní hlavnému rozhodcovi včasný vstup na trať a poskytne mu potrebnú súčinnosť.

2. Hlavný rozhodca si pred kontrolou vyžiada najmä:

- a) plán alebo popis trate, ak je k dispozícii,
- b) počet stanovišť,
- c) informácie o cestách, križovaniach a miestach so zvýšeným rizikom,
- d) informácie o možnostiach opustenia trate,
- e) pravidlá a vzdialenostné limity platné pre danú súťaž.

3. Hlavný rozhodca môže rozdeliť kontrolu medzi viacerých rozhodcov. Za konečné posúdenie pripravenosti trate zodpovedá hlavný rozhodca.

4. Zistené nedostatky oznámi hlavný rozhodca staviteľovi trate a riaditeľovi súťaže.

5. Organizátor je povinný zistené nedostatky odstrániť ešte pred otvorením súťaže.

5.3. Kontrola bezpečnosti stanovišť

1. Pri každom stanovišti sa preveruje najmä:

- a) smer streľby a bezpečný priestor za terčom,
- b) nemožnosť zásahu osôb na inej časti trate, verejnej komunikácii alebo príľahlom pozemku,
- c) bezpečnosť postavenia strelca pri jednotlivých kolíkoch,
- d) riziko pošmyknutia, pádu alebo iného zranenia počas výstrelu,
- e) bezpečné umiestnenie značky STOP a priestoru pre čakajúcu skupinu,
- f) bezpečný prístup k terču a odchod zo stanovišta,
- g) riziko odrazu šípu alebo jeho nepredvídateľného smeru,
- h) stav stromov, konárov, skál, svahov a iných prírodných alebo umelých prekážok.

2. Značka STOP musí byť umiestnená tak, aby čakajúce osoby neboli ohrozené streľbou zo stanovišta ani z inej časti trate.

3. Ak sa v blízkosti stanovišta nachádza cesta, chodník alebo iný priestor prístupný verejnosti, musí byť zabezpečený proti vstupu do priestoru streľby.

4. Stanovište sa nesmie použiť, ak nie je možné vylúčiť neprimerané riziko ohrozenia osôb alebo majetku.

5.4. Kontrola regulárnosti stanovišť

1. Pri kontrole regulárnosti sa preveruje najmä:

- a) správny počet a umiestnenie streleckých kolíkov,
- b) súlad vzdialeností s pravidlami platnými pre danú súťaž,
- c) viditeľnosť terča a platnej zásahovej zóny zo všetkých kolíkov,
- d) primeraná kvalita terča a rozpoznateľnosť bodovacích zón,
- e) správne označenie platnej zásahovej zóny, ak má terč viac zásahových zón,
- f) stabilita a správne upevnenie terča,
- g) porovnateľné podmienky pri dvojiciach kolíkov alebo terčov, ak ich pravidlá vyžadujú,
- h) súlad typu terča s pravidlami a zaradením stanovišta,
- i) neprítomnosť predmetov alebo úprav, ktoré by mohli neoprávnene uľahčovať odhad vzdialenosti.

2. Pri dvojiciach terčov alebo kolíkov sa posudzuje, či majú súťažiaci porovnateľné podmienky z hľadiska:

- a) uhla streľby,
- b) viditeľnosti terča,
- c) osvetlenia,
- d) terénu a stability postoja,
- e) náročnosti výstrelu.

3. Ak má terč dve viditeľné zásahové zóny, platná zásahová zóna musí byť označená jednoznačne.
4. Terč, ktorý je poškodený tak, že nie je možné spoľahlivo určiť zásahovú zónu alebo bezpečne zachytiť šíp, musí byť vymenený alebo opravený.

5.5. Kontrola značenia a pohybu po trati

1. Hlavný rozhodca preverí, či je pohyb medzi stanovišťami označený jednoznačne a zrozumiteľne.
2. Kontroluje najmä:
 - a) smerové šípky a značky,
 - b) označenie vstupu a výstupu zo stanovišť,
 - c) zákaz pohybu v protismere,
 - d) označenie nebezpečných úsekov,
 - e) cesty určené na núdzové alebo predčasné opustenie trate,
 - f) miesta, kde sa križujú trasy pohybu osôb.
3. Značenie musí byť viditeľné aj pre osobu, ktorá trať nepozná.
4. Ak je na trati miesto s rizikom zablúdenia alebo nesprávneho pohybu, organizátor doplní značenie alebo zabezpečí osobu organizačného tímu.

5.6. Kontrola cvičnej strelnice

1. Cvičná strelnica musí byť pripravená tak, aby umožňovala bezpečné rozcvičenie a nastrelenie náradia pred súťažou.
2. Pri kontrole cvičnej strelnice sa preveruje najmä:
 - a) bezpečný smer streľby,
 - b) dostatočný priestor za terčovnicami,
 - c) stabilita terčovníc a stojanov,
 - d) primerané vzdialenosti terčovníc,
 - e) vyznačenie streleckej čiary,
 - f) bezpečný priestor pre čakajúcich strelcov,
 - g) spôsob riadenia streľby a vyberania šípov,
 - h) neprítomnosť osôb alebo pohybu v nebezpečnom priestore.
3. Na cvičnej strelnici musí byť jednoznačne určené, kto riadi streľbu.

4. Strelba a vyberanie šípov sa vykonávajú len na pokyn osoby poverenej riadením cvičnej strelnice.
5. Ak cvičná strelnica nespĺňa bezpečnostné podmienky, nesmie byť otvorená.

5.7. Odstránenie zistených nedostatkov

1. Hlavný rozhodca určí, ktoré nedostatky musia byť odstránené pred otvorením súťaže.
2. Po odstránení závažného nedostatku vykoná hlavný rozhodca alebo ním poverený rozhodca opakovanú kontrolu.
3. Ak nie je možné zabezpečiť bezpečnosť alebo regulárnosť konkrétneho stanovišťa, hlavný rozhodca rozhodne o:
 - a) jeho úprave,
 - b) zmene kolíka alebo smeru streľby,
 - c) výmene terča,
 - d) dočasnom uzatvorení stanovišťa,
 - e) vynechaní stanovišťa zo súťažnej trate.
4. Ak sa stanovište vynechá, táto skutočnosť sa musí oznámiť súťažiacim a zaznamenať v bodovacích kartách alebo elektronickom systéme ešte pred začiatkom súťaže.
5. Ak nemožno odstrániť nedostatok, ktorý ohrozuje bezpečnosť celej trate, hlavný rozhodca nepovolí začatie súťaže.

5.8. Záznam o kontrole

1. Hlavný rozhodca zaznamená výsledok kontroly trate do zápisu o priebehu súťaže.
2. V zápise uvedie najmä:
 - a) či bola trať skontrolovaná,
 - b) aké nedostatky boli zistené,
 - c) aké opatrenia boli prijaté,
 - d) ktoré stanovišťa boli upravené alebo vynechané.
3. Ak neboli zistené žiadne podstatné nedostatky, uvedie sa, že trať bola skontrolovaná bez výhrad.

Táto kapitola nadväzuje na pôvodný pokyn, podľa ktorého musí hlavný rozhodca spolu so staviteľom trate vykonať kontrolu technickej kvality a bezpečnosti ešte pred otvorením súťaže; nebezpečné alebo neregulárne stanovište sa musí upraviť alebo vynechať.

6. Otvorenie súťaže a bezpečnostné poučenie

6.1. Príprava otvorenia súťaže

1. Hlavný rozhodca sa pred otvorením súťaže dohodne s riaditeľom súťaže na priebehu úvodného zhromaždenia.

2. Pred otvorením overí najmä:

- a) pripravenosť trate a cvičnej strelnice,
- b) ukončenie kontroly lukostreleckého náradia,
- c) rozdelenie súťažiacich do skupín,
- d) pripravenosť rozhodcov a organizačného tímu,
- e) spôsob odvedenia skupín na štartovacie stanovištia,
- f) signály na začatie, prerušenie a ukončenie súťaže.

3. Ak neboli odstránené nedostatky ohrozujúce bezpečnosť alebo regulárnosť súťaže, hlavný rozhodca nesmie súhlasiť so začatím súťaže.

6.2. Obsah informácií pred začiatkom súťaže

1. Pred odchodom skupín na trať musí byť súťažiacim oznámené najmä:

- a) podľa akých pravidiel a ich úprav sa súťaž uskutočňuje,
- b) počet stanovišť a počet výstrelů na jednotlivých stanovištiach,
- c) spôsob začatia a ukončenia súťaže,
- d) spôsob pohybu po trati a jej opustenia,
- e) postup pri technickej poruche, strate šípu, zranení alebo inej mimoriadnej situácii,
- f) spôsob privolania rozhodcu,
- g) spôsob zapisovania a odovzdania výsledkov,
- h) prípadné osobitosti konkrétnej trate.

2. Hlavný rozhodca upozorní najmä na pravidlá, pri ktorých často vznikajú nejasnosti alebo spory.

3. Podľa pravidiel platných pre konkrétnu súťaž môže pripomenúť najmä:

- a) správnu pozíciu strelca pri kolíku,
- b) časový limit na výstrel,
- c) spôsob hodnotenia čiarového zásahu,
- d) postup pri spornom zásahu,
- e) zákaz merania alebo oznamovania vzdialeností,
- f) povinnosti kapitána skupiny a zapisovateľov,
- g) pravidlá rotácie v skupine.

4. Informácie musia byť podané stručne, zrozumiteľne a bez výkladu pravidiel, ktorý by menil ich záväzné znenie.

6.3. Bezpečnostné poučenie

- 1. Bezpečnostné poučenie pred začiatkom súťaže je povinné.
- 2. Vykoná ho riaditeľ súťaže, hlavný rozhodca alebo iná osoba určená organizátorom.
- 3. Poučenie musí obsahovať najmenej:

- a) zákaz mierenia lukom a streľby na iný cieľ než terče určené organizátorom,
- b) zákaz ťaženia luku mimo streleckej pozície alebo streleckej čiary,
- c) zákaz nebezpečného spôsobu ťaženia luku, najmä smerom zhora nadol,
- d) zákaz založenia šípu do luku pred nástupom na streleckú pozíciu,
- e) zákaz pohybu po trati v protismere počas priebehu súťaže,
- f) povinnosť riadiť sa pokynmi rozhodcov, organizátora a kapitána skupiny,
- g) zákaz požívania alkoholu, omamných a psychotropných látok počas súťaže,
- h) povinnosť podrobiť sa kontrole na prítomnosť alkoholu alebo iných zakázaných látok, ak ju vykoná oprávnená osoba,
- i) zákaz fajčenia mimo vyhradených miest,
- j) povinnosť okamžite upozorniť na cudziu osobu alebo inú prekážku v priestore trate,
- k) povinnosť zastaviť streľbu pri zistení bezprostredného ohrozenia života, zdravia alebo majetku.

4. Pri zistení bezprostredného nebezpečenstva je každý účastník povinný hlasným zvolaním:

„ZASTAVIŤ STREĽBU!“

upozorniť ostatných a okamžite prerušiť streľbu.

5. Streľba môže pokračovať až po odstránení nebezpečenstva a na pokyn oprávnenej osoby.

6.4. Mimoriadne podmienky súťaže

1. Hlavný rozhodca upozorní súťažiacich aj na mimoriadne okolnosti, ktoré môžu ovplyvniť bezpečnosť alebo priebeh súťaže.

2. Ide najmä o:

- a) vysokú teplotu alebo chlad,
- b) silný vietor, búrku alebo riziko poľadovice,
- c) náročný alebo klzký terén,
- d) výskyt verejnosti v blízkosti trate,
- e) miesta so zvýšeným rizikom pádu alebo úrazu,
- f) obmedzené možnosti opustenia trate.

3. Podľa povahy rizika môže hlavný rozhodca nariadiť primerané opatrenia, najmä:

- a) prerušenie alebo odloženie začiatku súťaže,
- b) zmenu organizácie pohybu na trati,
- c) zvýšený dohľad rozhodcov alebo organizátorov,
- d) vyradenie nebezpečného úseku trate,
- e) predčasné ukončenie súťaže.

6.5. Odvedenie skupín na stanovištia

- 1. Po ukončení otvorenia hlavný rozhodca alebo staviteľ trate oboznámi súťažiacich so spôsobom nástupu na trať.
- 2. Skupiny odvedú na ich štartovacie stanovištia osoby určené organizátorom.

3. Pred začatím streľby rozhodcovia preveria, či:

- a) všetky skupiny dorazili na správne stanovištia,
- b) sa na trati nenachádzajú osoby mimo určených bezpečných priestorov,
- c) nevznikla situácia, ktorá by bránila bezpečnému začatiu súťaže.

4. Súťaž sa začne až po potvrdení, že trať je pripravená a skupiny sú na svojich stanovištiach.

6.6. Začatie súťaže

- 1. Súťaž sa začína vopred oznámeným spôsobom, najmä určeným časom začatia alebo jednotným signálom.
- 2. Spôsob a čas začatia súťaže oznámi hlavný rozhodca alebo riaditeľ súťaže účastníkom pred odchodom na trať.
- 3. Pred začiatkom musí byť potvrdené, že skupiny sú na svojich stanovištiach a nie je známe bezpečnostné riziko brániace začatiu súťaže.
- 4. Žiadna skupina nesmie začať streľbu pred oznámeným časom alebo signálom na začatie súťaže.

7. Činnosť rozhodcov počas súťaže

7.1. Organizácia rozhodcovskej činnosti

- 1. Po začatí súťaže hlavný rozhodca riadi a koordinuje činnosť pomocných rozhodcov.
- 2. Rozhodcovia sa na trati pohybujú spravidla samostatne tak, aby pokryli čo najväčšiu časť trate.
- 3. Hlavný rozhodca môže počas súťaže meniť:

- a) pridelené úseky trate,
- b) rozsah kontrolnej činnosti,
- c) priority kontroly,
- d) spôsob vzájomnej komunikácie.

4. Pri určovaní činnosti rozhodcov prihliada najmä na:

- a) členitosť a dĺžku trate,
- b) počet stanovišť a súťažných skupín,
- c) miesta so zvýšeným bezpečnostným rizikom,
- d) možnosť sledovať viac stanovišť z jedného miesta,
- e) podnety účastníkov alebo organizátora,
- f) zistené alebo opakované porušovanie pravidiel.

5. Rozhodca musí byť počas pohybu po trati viditeľne označený a pripravený bezodkladne zasiahnuť.

7.2. Začiatok kontrolnej činnosti

1. Kontrolná činnosť rozhodcov sa začína odchodom skupín na ich štartovacie stanovišťa.
2. Tesne pred prvým výstrelom rozhodcovia podľa svojich možností preveria, či:
 - a) skupiny dorazili na správne stanovišťa,
 - b) žiadna skupina nezablúdila,
 - c) sa na trati nenachádzajú neoprávnené osoby,
 - d) je možné bezpečne začať streľbu.
3. Ak rozhodca zistí prekážku brániacu bezpečnému začatiu súťaže, bezodkladne informuje hlavného rozhodcu.

7.3. Kontrolná činnosť na trati

1. Rozhodca dohliada najmä na dodržiavanie:
 - a) pravidiel platných pre konkrétnu súťaž,
 - b) Súťažného poriadku SLA 3D,
 - c) Bezpečnostnej smernice SLA 3D,
 - d) organizačných pokynov organizátora a rozhodcovských pokynov hlavného rozhodcu, ak sú v súlade s platnými pravidlami a riadiacimi dokumentmi SLA 3D.
2. Počas súťaže kontroluje najmä:
 - a) správny postoj súťažiaceho pri streleckom kolíku,
 - b) dodržiavanie časového limitu na výstrel,
 - c) poradie a povinnú rotáciu súťažiacich v skupine,
 - d) bezpečnú manipuláciu s lukom a šípmi,
 - e) zakladanie šípu až na streleckej pozícii,
 - f) zákaz merania vzdialeností a používania nepovolených pomôcok,
 - g) správanie členov skupiny a sprevádzajúcich osôb,
 - h) dodržiavanie zákazu fajčenia a požívania alkoholu alebo iných zakázaných látok,
 - i) správny postup pri hodnotení zásahov,
 - j) nedotýkanie sa terča a šípu pred ukončením hodnotenia,
 - k) správne zapisovanie bodov, medzisúčtov a podpisov,
 - l) pohyb skupín po vyznačenej trase.
3. Rozhodca môže vykonávať kontrolu:
 - a) priamo na stanovišti,
 - b) z primeranej vzdialenosti,
 - c) s použitím ďalekohľadu.
4. Pri vzdialenom pozorovaní musí mať rozhodca istotu, že porušenie pravidiel spoľahlivo videl. Ak si nie je istý, nesmie uložiť sankciu iba na základe domnienky.
5. Rozhodca sa pri kontrole správa tak, aby bezdôvodne nerušil súťažiacich počas prípravy na výstrel a samotnej streľby.

7.4. Kontrola stanovišť počas súťaže

1. Rozhodcovia priebežne kontrolujú aj stav trate a jednotlivých stanovišť.
2. Sledujú najmä:
 - a) stabilitu a poškodenie terčov,
 - b) čitateľnosť zásahových zón,
 - c) polohu a stabilitu streleckých kolíkov,
 - d) poškodenie alebo chýbajúce značenie,
 - e) vznik novej bezpečnostnej prekážky,
 - f) pohyb verejnosti alebo neoprávnených osôb,
 - g) zmenu podmienok spôsobenú počasím alebo terénom.
3. Ak rozhodca zistí nedostatok, ktorý nemá bezprostredný vplyv na bezpečnosť alebo regulárnosť súťaže, zabezpečí jeho odstránenie v spolupráci s organizátorom.
4. Ak nedostatok predstavuje bezprostredné riziko, rozhodca okamžite zastaví streľbu na dotknutom stanovišti a informuje hlavného rozhodcu.
5. Streľba môže pokračovať až po odstránení rizika a po súhlase rozhodcu.

7.5. Riešenie sporných situácií

1. Rozhodca rieši spornú situáciu bez zbytočného odkladu, vecne a nestranne.
2. Pred rozhodnutím:
 - a) vypočuje dotknuté osoby,
 - b) zistí dostupné skutkové okolnosti,
 - c) preverí príslušné pravidlo alebo ustanovenie,
 - d) posúdi, či je možné situáciu spoľahlivo rozhodnúť.
3. Rozhodca nesmie rozhodnúť iba na základe osobného názoru, sympatií alebo predchádzajúcej skúsenosti s konkrétnou osobou.
4. Ak pomocný rozhodca nevie situáciu spoľahlivo vyriešiť alebo súťažiaci jeho rozhodnutie rozporuje, privolá hlavného rozhodcu.
5. Rozhodnutie hlavného rozhodcu je počas súťaže záväzné.
6. Rozhodca oznámi dotknutej osobe:
 - a) svoje rozhodnutie,
 - b) dôvod rozhodnutia,
 - c) pravidlo alebo ustanovenie, o ktoré sa rozhodnutie opiera, ak je to primerané situácii.

7.6. Technická porucha a poškodenie náradia

1. Pri technickej poruche náradia rozhodca postupuje podľa pravidiel platných pre danú súťaž.
2. Rozhodca preverí najmä:

- a) či ide o skutočnú technickú poruchu,
 - b) či je možné náradie bezpečne opraviť,
 - c) či súťažiaci môže použiť náhradné náradie,
 - d) či náhradné náradie zodpovedá pravidlám.
- 3. Náhradné alebo opravené náradie môže rozhodca pred jeho ďalším použitím opätovne skontrolovať.
 - 4. Rozhodca dbá na to, aby riešenie technickej poruchy neprimerane nezdržovalo ostatné skupiny a nenarušilo regulárnosť súťaže.

7.7. Strata šípu

- 1. Hľadanie strateného šípu nesmie neprimerane zdržiavať priebeh súťaže.
- 2. Skupina postupuje podľa časového limitu určeného pravidlami alebo pokynmi organizátora.
- 3. Ak šíp nemožno nájsť v primeranom čase, skupina pokračuje v súťaži.
- 4. Hľadanie šípu po odchode skupiny je možné iba bezpečným spôsobom a so súhlasom organizátora alebo rozhodcu.
- 5. Nikto nesmie pri hľadaní šípu vstúpiť do priestoru, kde prebieha streľba z iného stanovišťa.

7.8. Kontrola alkoholu a zakázaných látok

- 1. Rozhodca spolupracuje pri kontrole prítomnosti alkoholu, omamných alebo psychotropných látok, ak ju vykonáva oprávnená osoba.
- 2. Kontrola sa môže vykonať:
 - a) náhodným výberom,
 - b) pri dôvodnom podozrení,
 - c) na základe rozhodnutia riaditeľa súťaže alebo hlavného rozhodcu.
- 3. Ak účastník odmietne podrobiť sa kontrole, rozhodca postupuje podľa Bezpečnostnej smernice SLA 3D a pravidiel súťaže.
- 4. Ak sa potvrdí prítomnosť zakázanej látky alebo stav nezlučiteľný s bezpečnou účasťou na súťaži, dotknutá osoba nesmie pokračovať v streľbe ani sa pohybovať v nebezpečnom priestore trate.

7.9. Mimoriadna a nebezpečná situácia

- 1. Pri bezprostrednom ohrození života, zdravia alebo majetku rozhodca okamžite zastaví streľbu.
- 2. Na zastavenie použije hlasný povel:

„ZASTAVIŤ STREĽBU!“

prípadne dohodnutý zvukový alebo komunikačný signál.

3. Rozhodca následne:

- a) zabezpečí, aby súťažiaci prestali strieľať,
- b) zabráni vstupu do nebezpečného priestoru,
- c) informuje hlavného rozhodcu a organizátora,
- d) podľa potreby privolá zdravotnú alebo inú pomoc,
- e) zaznamená podstatné okolnosti udalosti.

4. Hlavný rozhodca rozhodne o ďalšom postupe, najmä o:

- a) obnovení streľby,
- b) prerušení súťaže,
- c) úprave alebo vyradení stanovišťa,
- d) predčasnom ukončení súťaže.

5. Streľba môže pokračovať až po odstránení nebezpečenstva a po jednoznačnom pokyne oprávnenej osoby.

7.10. Komunikácia rozhodcu

1. Rozhodca komunikuje pokojne, zrozumiteľne a primerane situácii.

2. Pri riešení porušenia pravidiel:

- a) nevedie zbytočne dlhú diskusiu,
- b) nepoužíva urážlivý, ironický alebo povýšenecký tón,
- c) nereaguje emotívne ani na nevhodné správanie účastníka,
- d) jasne oznámi požadovaný ďalší postup.

3. Rozhodca nesmie počas súťaže verejne komentovať výkon, osobnosť alebo predchádzajúce správanie súťažiaceho.

4. Ak účastník pokračuje v konflikte po oznámení rozhodnutia, rozhodca ho poučí o možnosti podať protest podľa Súťažného poriadku SLA 3D a ukončí ďalšiu diskusiu.

5. Výklad pravidiel súťaže, rozhodcovský postup a rozhodnutia týkajúce sa regulárnosti súťaže patria do pôsobnosti rozhodcov.

6. Ak organizátor, riaditeľ súťaže, moderátor, komentátor alebo iná osoba oznámi pokyn alebo výklad týkajúci sa pravidiel súťaže, ktorý je v rozpore s platnými pravidlami alebo rozhodnutím hlavného rozhodcu, hlavný rozhodca je povinný bezodkladne zasiahnuť a oznámiť správny postup.

7. Moderátor alebo komentátor nemá samostatnú rozhodovaciu ani výkladovú právomoc vo veciach pravidiel súťaže. Informácie športového alebo rozhodcovského charakteru oznamuje podľa pokynu hlavného rozhodcu.

7.11. Zaznamenávanie zistení

1. Každý rozhodca si počas súťaže zaznamenáva podstatné zistenia, prijaté opatrenia a uložené sankcie.
2. Záznam má obsahovať najmä:
 - a) číslo stanovišťa alebo miesto udalosti,
 - b) čas udalosti,
 - c) meno alebo identifikačné údaje dotknutej osoby,
 - d) stručný opis udalosti,
 - e) prijaté opatrenie alebo uloženú sankciu,
 - f) mená svedkov, ak sú podstatní.
3. Pomocný rozhodca odovzdá svoje záznamy hlavnému rozhodcovi po skončení súťaže alebo bezodkladne pri závažnej udalosti.
4. Záznamy slúžia ako podklad pre zápis hlavného rozhodcu, riešenie protestu alebo ďalší postup SLA 3D.

7.12 Finálové rozstrely

Pred začiatkom finálových rozstrelův hlavný rozhodca oboznámi finalistov, pomocných rozhodcov, komentátora a pomocný personál s jednotným postupom finále, ktorý nesmie byť v rozpore s pravidlami súťaže, a zabezpečí jeho dodržiavanie počas celého priebehu.

Organizačné podrobnosti, ktoré nie sú výslovne upravené pravidlami súťaže, určí hlavný rozhodca pred začiatkom finále. Po začatí finále sa oznámený postup nemení, ak nenastane mimoriadna situácia.

8. Porušenie pravidiel a sankcie

8.1. Zásady uplatňovania sankcií

1. Rozhodca uplatňuje sankcie primerane závažnosti porušenia, jeho následkom a okolnostiam konkrétneho prípadu.
2. Pri posudzovaní porušenia prihliada najmä na:
 - a) vplyv na bezpečnosť,
 - b) vplyv na regulárnosť súťaže,
 - c) úmyselnosť alebo neúmyselnosť konania,
 - d) opakovanie rovnakého alebo podobného porušenia,
 - e) správanie účastníka po upozornení rozhodcom,
 - f) následky konania pre ostatných účastníkov.
3. Sankcia nesmie byť uložená na základe domnienky, neoverenej informácie alebo osobného konfliktu.

4. Rozhodca musí vedieť jednoznačne uviesť:

- a) aké pravidlo bolo porušené,
 - b) v čom porušenie spočívalo,
 - c) akú sankciu uložil,
 - d) prečo ju považoval za primeranú.
5. Sankcia sa ukladá bez zbytočného odkladu po zistení porušenia.
6. Rozhodca postupuje pokojne, vecne a nestranne aj v prípade emotívnej alebo konfliktnej reakcie účastníka.

8.2. Druhy opatrení a sankcií

Podľa závažnosti porušenia možno uplatniť:

- 1. ústne upozornenie,
- 2. napomenutie,
- 3. nezapočítanie zásahu alebo výsledku, ak to vyplýva z pravidiel,
- 4. zákaz použitia konkrétneho náradia alebo vybavenia,
- 5. vylúčenie zo súťaže,
- 6. podnet na ďalšie konanie podľa riadiacich dokumentov SLA 3D.

Rozhodca použije iba takú sankciu, ktorú umožňujú pravidlá platné pre danú súťaž alebo riadiace dokumenty SLA 3D.

8.3. Ústne upozornenie

1. Ústne upozornenie sa používa pri menej závažnom porušení, ktoré:

- a) nemá podstatný vplyv na bezpečnosť,
- b) nemá významný vplyv na výsledok alebo regulárnosť súťaže,
- c) vzniklo spravidla nevedomosťou, nepozornosťou alebo omylom,
- d) súťažiaci po upozornení bezodkladne napraví.

2. Účelom upozornenia je súťažiaceho usmerniť a zabrániť opakovaniu chyby.

3. Rozhodca stručne oznámi:

- a) čo bolo nesprávne,
 - b) aký je správny postup,
 - c) aký následok môže mať opakovanie porušenia.
4. Upozornenie sa spravidla nezapisuje do bodovacej karty. Rozhodca si ho môže zaznamenať do vlastného zápisníka, najmä ak by opakovanie porušenia mohlo viesť k sankcii.
5. Ústne upozornenie sa nepoužije, ak ide o závažné alebo vedomé porušenie bezpečnosti či pravidiel.

8.4. Napomenutie

1. Napomenutie sa ukladá najmä pri:

- a) porušení pravidiel, ktoré môže ovplyvniť regulárnosť súťaže,
- b) porušení bezpečnostných povinností bez bezprostredného závažného následku,
- c) opakovaní konania, na ktoré bol súťažiaci už upozornený,
- d) nerešpektovaní pokynu rozhodcu alebo organizátora, ak nejde o závažné porušenie.

2. Napomenutie sa oznámi súťažiacemu formálne a jednoznačne.

3. Rozhodca uvedie:

- a) opis porušenia,
- b) názov pravidla alebo riadiaceho dokumentu,
- c) príslušné ustanovenie, ak ho možno bezodkladne určiť,
- d) následok prípadného opakovania porušenia.

4. Napomenutie sa zaznamená:

- a) do bodovacej karty alebo elektronického systému, ak to pravidlá alebo používaný systém umožňujú,
- b) do zápisníka rozhodcu,
- c) do zápisu hlavného rozhodcu o priebehu súťaže.

5. Záznam obsahuje najmenej:

- a) meno alebo identifikáciu súťažiaceho,
- b) miesto alebo číslo stanovišťa,
- c) čas udalosti,
- d) stručný opis porušenia,
- e) meno rozhodcu, ktorý sankciu uložil.

8.5. Nezapočítanie zásahu alebo výsledku

1. Zásah alebo výsledok možno nezapočítat iba vtedy, ak taký následok výslovne určujú pravidlá platné pre danú súťaž.

2. Rozhodca nesmie svojvoľne meniť bodovú hodnotu ako náhradu za inú sankciu.

3. Pred vykonaním zmeny v bodovacej karte rozhodca oznámi súťažiacemu:

- a) dôvod nezapočítania,
- b) pravidlo, podľa ktorého postupuje,
- c) spôsob úpravy výsledku.

4. Oprava v papierovej bodovacej karte musí byť vykonaná čitateľne a potvrdená podpisom alebo značkou rozhodcu.

5. Pri elektronickom zapisovaní výsledkov sa postupuje podľa pravidiel príslušného systému.

8.6. Zákaz použitia náradia alebo vybavenia

1. Rozhodca zakáže použitie náradia alebo vybavenia, ktoré:
 - a) nezodpovedá pravidlám príslušnej divízie,
 - b) je zakázané pravidlami súťaže,
 - c) bolo po kontrole nepovolene zmenené alebo upravené,
 - d) je poškodené a predstavuje bezpečnostné riziko.
 2. Súťažiaci môže pokračovať s iným náradím alebo vybavením, ak:
 - a) to pravidlá umožňujú,
 - b) náradie bolo skontrolované rozhodcom,
 - c) nevznikne tým neoprávnená výhoda.
 3. Ak súťažiaci nepovolené náradie napriek zákazu použije, rozhodca postupuje podľa závažnosti porušenia a pravidiel platných pre danú súťaž.
-

8.7. Vylúčenie zo súťaže

1. Vylúčenie zo súťaže sa použije najmä pri:
 - a) závažnom alebo vedomom porušení bezpečnostných pravidiel,
 - b) použití zakázanej pomôcky alebo spôsobu merania vzdialenosti,
 - c) úmyselnom ovplyvnení výsledku,
 - d) opakovanom porušovaní pravidiel po predchádzajúcom napomenutí,
 - e) odmietnutí rešpektovať pokyn rozhodcu alebo organizátora,
 - f) nešportovom, vulgárnom, výhražnom alebo násilnom správaní,
 - g) účasti pod vplyvom alkoholu, omamných alebo psychotropných látok,
 - h) inom porušení, pri ktorom pravidlá výslovne určujú vylúčenie.
2. O vylúčení zo súťaže rozhoduje hlavný rozhodca, ak pravidlá neurčujú inak.
3. Pomocný rozhodca bezodkladne informuje hlavného rozhodcu o skutočnostiach, ktoré môžu viesť k vylúčeniu.
4. Hlavný rozhodca pred rozhodnutím podľa možnosti:
 - a) zistí skutkový stav,
 - b) vypočuje dotknutého súťažiaceho,
 - c) preverí vyjadrenia svedkov,
 - d) overí príslušné pravidlo.
5. Pri bezprostrednom ohrození bezpečnosti môže rozhodca najprv nariadiť okamžité zastavenie činnosti a skutkový stav preveriť následne.

8.8. Postup pri vylúčení zo súťaže

1. Hlavný rozhodca súťažiacemu oznámi:

- a) akého porušenia sa dopustil,
- b) podľa akého pravidla postupuje,
- c) že je vylúčený zo súťaže,
- d) že musí okamžite ukončiť streľbu,
- e) akým spôsobom má bezpečne opustiť trať,
- f) možnosť podať protest podľa Súťažného poriadku SLA 3D.

2. Súťažiaci je povinný:

- a) prestať strieľať,
- b) bezpečne uložiť náradie,
- c) postupovať podľa pokynov rozhodcu,
- d) opustiť trať určeným smerom.

3. Rozhodca nesmie vylúčenému súťažiacemu nariadiť pohyb v protismere alebo cez priestor, v ktorom prebieha streľba.

4. Hlavný rozhodca zabezpečí informovanie:

- a) riaditeľa súťaže,
- b) organizátora spracúvajúceho výsledky,
- c) ďalších rozhodcov, ak je to potrebné.

5. Vylúčenie sa zaznamená do zápisu hlavného rozhodcu.

8.9. Odmietnutie rešpektovať sankciu alebo pokyn

- 1. Ak účastník odmietne rešpektovať rozhodnutie rozhodcu, rozhodca ho opätovne jasne vyzve na splnenie pokynu.
- 2. Rozhodca ho zároveň upozorní na možné ďalšie následky jeho konania.
- 3. Ak súťažiaci po vylúčení pokračuje v streľbe, odmieta opustiť trať alebo pokračuje v závažnom nevhodnom správaní, hlavný rozhodca:

- a) informuje riaditeľa súťaže a organizátora,
- b) zabezpečí ochranu ostatných účastníkov,
- c) podľa potreby preruší súťaž alebo časť trate,
- d) zaznamená priebeh udalosti a dostupných svedkov,
- e) podá podnet na ďalšie konanie SLA 3D.

4. Pri vyhrážaní, násilnom správaní alebo inom závažnom ohrození organizátor podľa potreby privolá políciu alebo inú oprávnenú zložku.

8.10. Podnet na ďalšie konanie SLA 3D

- 1. Hlavný rozhodca môže podať podnet na ďalšie konanie, ak ide najmä o:

- a) závažné nešportové správanie,
- b) opakované vylúčenie zo súťaží,
- c) vedomé ohrozenie bezpečnosti,

- d) odmietnutie rešpektovať rozhodnutie rozhodcu,
 - e) konanie poškodzujúce práva účastníkov alebo dobré meno SLA 3D.
 - 2. Podnet nie je sankciou uloženou rozhodcom. Je návrhom na preskúmanie veci príslušným orgánom SLA 3D.
 - 3. Podnet musí obsahovať:
 - a) presný opis udalosti,
 - b) miesto a čas,
 - c) identifikáciu dotknutých osôb,
 - d) uvedenie porušených pravidiel,
 - e) prijaté opatrenia,
 - f) mená svedkov a dostupné podklady.
 - 4. O ďalšom postupe rozhoduje príslušný orgán SLA 3D podľa Stanov a ostatných riadiacich dokumentov.
-

8.11. Záznam a ochrana údajov

- 1. Sankcie a závažné udalosti sa zaznamenávajú vecne, stručne a bez osobných hodnotení.
- 2. Do záznamu sa neuvádzajú nepodstatné osobné údaje ani emotívne alebo znevažujúce vyjadrenia.
- 3. Záznamy sa použijú iba na:
 - a) vyhodnotenie priebehu súťaže,
 - b) riešenie protestu,
 - c) posúdenie podnetu,
 - d) ďalšie konanie podľa riadiacich dokumentov SLA 3D.
- 4. S dokumentmi obsahujúcimi osobné údaje sa nakladá podľa pravidiel SLA 3D na ochranu osobných údajov.

9. Protesty

9.1. Podanie protestu

- 1. Protest možno podať proti rozhodnutiu rozhodcu alebo proti skutočnosti, ktorá mohla ovplyvniť regulárnosť súťaže alebo výsledok súťažacieho.
- 2. Protest sa podáva spôsobom a v lehote určenej Súťažným poriadkom SLA 3D.
- 3. Protest sa podáva písomne:
 - a) riaditeľovi súťaže, alebo
 - b) hlavnému rozhodcovi.

4. Protest musí obsahovať najmenej:

- a) meno a identifikačné údaje osoby, ktorá protest podáva,
- b) označenie súťaže,
- c) opis napadnutej udalosti alebo rozhodnutia,
- d) čas a miesto udalosti, ak sú známe,
- e) dôvod, pre ktorý sa protest podáva,
- f) návrh požadovaného riešenia,
- g) podpis osoby, ktorá protest podáva.

5. Ak Súťažný poriadok určuje povinnosť zložiť vklad, protest sa považuje za riadne podaný až po jeho uhradení.

6. Ústna sťažnosť alebo nesúhlas s rozhodnutím sa nepovažujú za protest.

9.2. Prijatie protestu

1. Osoba, ktorá protest prijala, zaznamená:

- a) čas jeho podania,
- b) meno osoby, ktorá ho podala,
- c) prijatie vkladu, ak sa vyžaduje,
- d) meno osoby, ktorá protest prevzala.

2. Protest sa bezodkladne odovzdá porote príslušnej na jeho prerokovanie.

3. Ak protest nespĺňa formálne náležitosti, osoba, ktorá ho prijala, môže vyzvať na ich doplnenie, ak to povaha veci a časové možnosti dovoľujú.

4. Ak protest nebol podaný včas alebo nebol uhradený predpísaný vklad, porota ho môže odmietnuť bez vecného prerokovania.

5. O odmietnutí protestu sa vyhotoví stručný záznam s uvedením dôvodu.

9.3. Zloženie poroty

1. O proteste rozhoduje porota v zložení určenom Súťažným poriadkom SLA 3D.

2. Členom poroty je spravidla:

- a) riaditeľ súťaže,
- b) hlavný rozhodca,
- c) zástupca SLA 3D alebo technický delegát, ak nebol určený iný zástupca.

3. Člen poroty nesmie rozhodovať o proteste, ak:

- a) sa priamo podieľal na udalosti, ktorá je predmetom protestu,
- b) je v osobnom alebo inom zjavnom konflikte záujmov,
- c) existuje dôvodná pochybnosť o jeho nestrannosti.

4. Ak vznikne pochybnosť o nestrannosti člena poroty, porota túto skutočnosť zaznamená a podľa možností zabezpečí jeho nahradenie.

5. Ak člena poroty nemožno nahradiť, porota rozhodne podľa zloženia, ktoré umožňuje Súťažný poriadok alebo iný príslušný riadiaci dokument.

9.4. Prerokovanie protestu

1. Protest sa prerokuje bez zbytočného odkladu.
2. Porota pred rozhodnutím preverí najmä:
 - a) obsah protestu,
 - b) vyjadrenie osoby, ktorá protest podala,
 - c) vyjadrenie rozhodcu alebo inej osoby, ktorej konanie je napadnuté,
 - d) vyjadrenia svedkov,
 - e) bodovacie karty alebo elektronické záznamy,
 - f) zápisy rozhodcov, fotografie alebo iné dostupné podklady,
 - g) príslušné pravidlá a riadiace dokumenty.
3. Porota posudzuje iba skutočnosti, ktoré súvisia s predmetom protestu.
4. Hlavný rozhodca poskytne porote odborné stanovisko k výkladu pravidiel a k okolnostiam, ktoré osobne zistil.
5. Ak je predmetom protestu rozhodnutie hlavného rozhodcu, hlavný rozhodca poskytne vysvetlenie, ale pri rozhodovaní musí byť zachovaná nestrannosť poroty.
6. Porota nesmie rozhodnúť iba na základe domnienky, osobných vzťahov alebo tlaku účastníkov.

9.5. Rozhodnutie o proteste

1. Porota môže protest:
 - a) uznať v celom rozsahu,
 - b) uznať čiastočne,
 - c) zamietnuť,
 - d) odmietnuť z formálnych dôvodov.
2. Ak porota protest uzná, prijme opatrenie potrebné na nápravu, najmä:
 - a) opravu výsledku,
 - b) zrušenie alebo zmenu rozhodnutia rozhodcu,
 - c) opakovanie hodnotenia alebo iného úkonu, ak je to možné,
 - d) prijatie organizačného opatrenia,
 - e) iný postup určený pravidlami.
3. Porota nesmie uložiť opatrenie, ktoré nemá oporu v platných pravidlách alebo riadiacich dokumentoch SLA 3D.
4. Rozhodnutie poroty musí obsahovať:
 - a) stručný opis predmetu protestu,
 - b) zistený skutkový stav,

- c) použité pravidlá alebo ustanovenia,
- d) výrok rozhodnutia,
- e) stručné odôvodnenie,
- f) dátum, čas a podpisy členov poroty.

- 5. Rozhodnutie poroty sa bezodkladne oznámi osobe, ktorá protest podala, a osobám, ktorých sa rozhodnutie týka.

9.6. Vklad za protest

- 1. Ak je protest uznaný, vklad sa vráti osobe, ktorá protest podala.
- 2. Ak je protest zamietnutý alebo odmietnutý a Súťažný poriadok neurčuje inak, vklad prepadá v prospech organizátora.
- 3. Spôsob naloženia s vkladom sa zaznamená v rozhodnutí o proteste alebo v samostatnom zázname.

9.7. Vplyv protestu na priebeh súťaže

- 1. Podanie protestu samo osebe neprerušuje súťaž.
- 2. Hlavný rozhodca alebo porota môžu rozhodnúť o dočasnom prerušení súťaže alebo príslušnej časti trate, ak:
 - a) pokračovanie súťaže môže znemožniť nápravu,
 - b) ide o závažnú bezpečnostnú otázku,
 - c) predmet protestu môže podstatne ovplyvniť výsledky,
 - d) bezprostredné rozhodnutie je nevyhnutné pre zachovanie regulárnosti.
- 3. Ak možno o proteste rozhodnúť až po skončení súťaže, výsledky dotknutej kategórie alebo súťažiaciho sa označia ako predbežné.
- 4. Konečné výsledky sa zverejnia až po rozhodnutí o proteste, ak jeho výsledok môže ovplyvniť poradie.

9.8. Záznam o proteste

- 1. Každý podaný protest sa uvedie v zápise hlavného rozhodcu o priebehu súťaže.
- 2. Záznam obsahuje najmenej:
 - a) meno osoby, ktorá protest podala,
 - b) čas podania,
 - c) stručný predmet protestu,
 - d) rozhodnutie poroty,
 - e) prijaté opatrenia,
 - f) spôsob naloženia s vkladom.

3. Písomný protest, rozhodnutie poroty a súvisiace podklady sa odovzdajú organizátorovi alebo SLA 3D podľa platného postupu archivácie dokumentov.
4. Záznam musí byť vecný, stručný a bez osobných hodnotení.

10. Ukončenie súťaže a zápis hlavného rozhodcu

10.1. Ukončenie streľby

1. Súťažná streľba sa končí:
 - a) vystrelením posledného šípu všetkými súťažnými skupinami, alebo
 - b) predčasným ukončením súťaže rozhodnutím hlavného rozhodcu.
2. Predčasné ukončenie súťaže je možné najmä v prípade:
 - a) bezprostredného ohrozenia života alebo zdravia,
 - b) nepriaznivého počasia, ktoré neumožňuje bezpečné pokračovanie,
 - c) závažného poškodenia trate,
 - d) pohybu neoprávnených osôb, ktorý nemožno bezpečne vyriešiť,
 - e) inej okolnosti znemožňujúcej regulárne alebo bezpečné dokončenie súťaže.
3. O predčasnom ukončení súťaže rozhoduje hlavný rozhodca po dohode s riaditeľom súťaže, ak okolnosti umožňujú takúto dohodu.
4. Ak je potrebné konať bezodkladne, hlavný rozhodca rozhodne samostatne.

10.2. Signál na ukončenie súťaže

1. Ukončenie alebo predčasné ukončenie súťaže sa oznámi vopred dohodnutým zvukovým alebo iným jednoznačným signálom.
2. Signál musí byť oznámený súťažiacim pred začiatkom súťaže.
3. Po vydaní signálu na ukončenie súťaže:
 - a) súťažiaci okamžite prestanú strieľať,
 - b) bezpečne uložia náradie,
 - c) postupujú podľa pokynov rozhodcov a organizátora,
 - d) opustia trať určeným smerom.
4. Ak signál nebolo možné zachytiť na celej trati, rozhodcovia a osoby organizačného tímu zabezpečia jeho odovzdanie jednotlivým skupinám.

10.3. Odchod skupín z trate

1. Skupiny po ukončení streľby opúšťajú trať:
 - a) v smere jej vyznačeného priebehu,
 - b) po ceste určenej na opustenie trate, alebo
 - c) podľa pokynu rozhodcu alebo organizátora.

2. Pohyb v protismere je zakázaný, ak ho výslovne nepovolí rozhodca z bezpečnostných dôvodov.
3. Rozhodcovia podľa možností dohliadajú, aby:
 - a) všetky skupiny bezpečne opustili trať,
 - b) na trati nezostali zranené, stratené alebo inak ohrozené osoby,
 - c) nevznikol nebezpečný pohyb v priestore, kde ešte môže prebiehať streľba.
4. Ak nie je isté, či všetci účastníci opustili trať, hlavný rozhodca zabezpečí kontrolu trate v spolupráci s organizátorom.

10.4. Odovzdanie bodovacích kariet a výsledkov

1. Súťažiaci odovzdajú vyplnené a podpísané bodovacie karty organizátorovi bez zbytočného odkladu.
2. Pri elektronickom zapisovaní výsledkov sa postupuje podľa systému použitého na danej súťaži.
3. Rozhodca môže preveriť najmä:
 - a) úplnosť bodovacích kariet,
 - b) podpisy súťažiacich a zapisovateľov,
 - c) čitateľnosť vykonaných opráv,
 - d) správne zapísané sankcie,
 - e) zhodu papierového a elektronického záznamu, ak sa používajú súčasne.
4. Rozhodca nevykonáva bežné sčítanie výsledkov namiesto organizátora, ak nejde o riešenie sporu alebo zisteného nedostatku.
5. Ak sa zistí nejasnosť v bodovacej karte, hlavný rozhodca rozhodne o ďalšom postupe podľa platných pravidiel.

10.5. Kontrola udalostí po skončení súťaže

1. Hlavný rozhodca si po skončení streľby vyžiada od pomocných rozhodcov ich záznamy.
2. Spoločne vyhodnotia najmä:
 - a) porušenia pravidiel,
 - b) bezpečnostné udalosti,
 - c) technické a organizačné nedostatky,
 - d) uložené opatrenia a sankcie,
 - e) podané protesty,
 - f) udalosti, ktoré môžu mať význam pre ďalšie súťaže.
3. Ak si záznamy rozhodcov odporujú, hlavný rozhodca preverí dostupné okolnosti a uvedie do zápisu len overené skutočnosti.
4. Domnienky, nepotvrdené obvinenia a osobné hodnotenia sa do zápisu neuvádzajú.

10.6. Zápis hlavného rozhodcu

1. Hlavný rozhodca po skončení súťaže vyhotoví zápis o priebehu súťaže.
2. Zápis obsahuje najmä:
 - a) názov, dátum a miesto súťaže,
 - b) pravidlá a úpravy, podľa ktorých sa súťaž uskutočnila,
 - c) meno hlavného rozhodcu a pomocných rozhodcov,
 - d) výsledok kontroly trate a cvičnej strelnice,
 - e) výsledok kontroly lukostreleckého náradia, ak sa zaznamenáva,
 - f) stručné zhodnotenie priebehu súťaže,
 - g) zistené porušenia pravidiel,
 - h) uložené sankcie,
 - i) bezpečnostné alebo mimoriadne udalosti,
 - j) podané protesty a spôsob ich vybavenia,
 - k) návrhy na nápravu alebo ďalšie opatrenia.
3. Ak súťaž prebehla bez závažných nedostatkov, uvedie sa táto skutočnosť stručne.
4. Zápis musí byť:
 - a) vecný,
 - b) pravdivý,
 - c) čitateľný,
 - d) bez zbytočných osobných hodnotení,
 - e) spracovaný bez zbytočného odkladu.

10.7. Zaznamenanie sankcií a udalostí

1. Pri každej sankcii sa uvedie najmenej:
 - a) meno alebo identifikácia súťažiaciho,
 - b) čas a miesto udalosti,
 - c) stručný opis porušenia,
 - d) porušené pravidlo alebo ustanovenie,
 - e) uložená sankcia,
 - f) meno rozhodcu, ktorý sankciu uložil.
2. Pri bezpečnostnej alebo mimoriadnej udalosti sa uvedie najmä:
 - a) čo sa stalo,
 - b) kto bol prítomný,
 - c) aké opatrenia boli prijaté,
 - d) či bola privolaná zdravotná pomoc alebo iná zložka,
 - e) aký bol výsledok riešenia.
3. Ak bola udalosť predmetom protestu alebo ďalšieho konania, k zápisu sa pripojí príslušná dokumentácia.

10.8. Návrhy a odporúčania hlavného rozhodcu

1. Hlavný rozhodca môže v zápise uviesť návrhy na zlepšenie:
 - a) bezpečnosti trate,
 - b) organizácie súťaže,
 - c) kontroly náradia,
 - d) značenia a pohybu osôb,
 - e) práce rozhodcov,
 - f) riadiacich dokumentov alebo metodických postupov.
2. Návrhy musia vychádzať zo skutočností zistených počas konkrétnej súťaže.
3. Zápis nemá slúžiť na osobné hodnotenie organizátora, rozhodcov alebo súťažiacich.
4. Ak hlavný rozhodca zistí závažný systémový nedostatok, uvedie ho jednoznačne a navrhne konkrétne opatrenie.

10.9. Odovzdanie a archivácia zápisu

1. Hlavný rozhodca odovzdá zápis organizátorovi a SLA 3D spôsobom a v lehote určenej platnými riadiacimi dokumentmi.
2. K zápisu sa podľa potreby prikladajú:
 - a) záznamy pomocných rozhodcov,
 - b) protesty a rozhodnutia poroty,
 - c) fotografie alebo iné dôkazné podklady,
 - d) záznamy o bezpečnostných udalostiach,
 - e) ďalšie dokumenty významné pre posúdenie priebehu súťaže.
3. Organizátor a SLA 3D zabezpečia archiváciu zápisu podľa svojich pravidiel evidencie a ochrany osobných údajov.
4. Vzor zápisu hlavného rozhodcu tvorí prílohu tohto vykonávacieho pokynu.

11. Odborná spôsobilosť rozhodcu a platnosť osvedčenia

11.1. Podmienky výkonu funkcie rozhodcu

1. Funkciu hlavného rozhodcu alebo pomocného rozhodcu na súťaži v pôsobnosti SLA 3D môže vykonávať osoba, ktorá je držiteľom platného osvedčenia rozhodcu SLA 3D.
2. Rozhodca musí mať primerané znalosti najmä z týchto oblastí:
 - a) pravidiel lukostreleckých disciplín používaných na súťažiach SLA 3D,
 - b) Súťažný poriadok SLA 3D,
 - c) Bezpečnostná smernica SLA 3D,

- d) kontrola lukostreleckého náradia,
- e) kontrola trate a cvičnej strelnice,
- f) riešenie sporných situácií,
- g) uplatňovanie sankcií,
- h) vybavovanie protestov,
- i) spracovanie zápisu hlavného rozhodcu.
 - 3. Rozhodca je povinný pred každou súťažou oboznámiť sa s aktuálnym znením pravidiel a riadiacich dokumentov platných pre danú súťaž.
 - 4. Neznalosť aktuálneho znenia pravidiel alebo riadiacich dokumentov nezbavuje rozhodcu zodpovednosti za nesprávny postup.

11.2. Získanie osvedčenia rozhodcu

- 1. Osvedčenie rozhodcu SLA 3D sa získava absolvovaním školenia rozhodcov a úspešným vykonaním preskúšania.
- 2. Školenie zabezpečuje SLA 3D prostredníctvom poverených odborných osôb alebo príslušnej komisie.
- 3. Obsah školenia zahŕňa najmä:
 - a) výklad platných pravidiel,
 - b) bezpečnosť pri súťaži,
 - c) praktickú kontrolu náradia,
 - d) kontrolu trate,
 - e) riešenie modelových situácií,
 - f) postup pri ukladaní sankcií,
 - g) protesty a zápis o priebehu súťaže.
- 4. Preskúšanie môže mať písomnú, ústnu, praktickú alebo kombinovanú formu.
- 5. Podmienky úspešného absolvovania preskúšania určuje SLA 3D pred jeho konaním.
- 6. O úspešnom absolvovaní preskúšania vydá SLA 3D osvedčenie rozhodcu.

11.3. Platnosť osvedčenia

- 1. Osvedčenie rozhodcu sa vydáva na časovo obmedzené obdobie.
- 2. Dĺžku platnosti osvedčenia určuje SLA 3D v pravidlách školenia rozhodcov alebo v inom príslušnom riadiacom dokumente.
- 3. Platnosť osvedčenia začína dňom uvedeným na osvedčení.
- 4. Po uplynutí platnosti osvedčenia osoba nesmie vykonávať funkciu hlavného ani pomocného rozhodcu na súťaži, pri ktorej sa vyžaduje platné osvedčenie rozhodcu SLA 3D.
- 5. SLA 3D vedie evidenciu rozhodcov a platnosti ich osvedčení.
- 6. Rozhodca je povinný sledovať platnosť svojho osvedčenia a včas absolvovať jeho obnovu.

11.4. Obnovenie osvedčenia

- 1. Osvedčenie sa obnovuje absolvovaním opakovacieho školenia a úspešným vykonaním preskúšania, ak SLA 3D neurčí iný postup.
- 2. Opakovacie školenie sa zameriava najmä na:
 - a) zmeny pravidiel,
 - b) zmeny riadiacich dokumentov SLA 3D,

- c) opakované problémy zistené na súťažiach,
- d) praktické riešenie sporných a bezpečnostných situácií,
- e) skúsenosti zo zápisov hlavných rozhodcov.
 - 3. SLA 3D môže pri obnove osvedčenia prihliadať aj na rozhodcovskú prax osoby počas predchádzajúceho obdobia.
 - 4. Ak rozhodca neobnoví osvedčenie včas, jeho oprávnenie vykonávať funkciu rozhodcu zaniká uplynutím platnosti pôvodného osvedčenia.

11.5. Povinnosť priebežného vzdelávania

- 1. Rozhodca je povinný priebežne si udržiavať odborné znalosti a sledovať zmeny pravidiel a riadiacich dokumentov.
- 2. SLA 3D môže zabezpečovať:
 - a) priebežné školenia,
 - b) online odborné stretnutia,
 - c) metodické materiály,
 - d) výkladové stanoviská,
 - e) praktické semináre a modelové situácie.
- 3. Rozhodca je povinný rešpektovať záväzné výklady a metodické usmernenia vydané SLA 3D.
- 4. Ak rozhodca zistí nejasnosť alebo rozpor v pravidlách, oznámi túto skutočnosť príslušnej komisii alebo predsedníctvu SLA 3D.

11.6. Pozastavenie alebo odňatie oprávnenia

- 1. SLA 3D môže rozhodnúť o pozastavení alebo odňatí oprávnenia vykonávať funkciu rozhodcu, ak rozhodca najmä:
 - a) závažným spôsobom poruší pravidlá alebo riadiace dokumenty SLA 3D,
 - b) opakovane postupuje neodborne alebo nesprávne,
 - c) koná zaujato alebo zneužije svoju právomoc,
 - d) poškodí bezpečnosť alebo regulárnosť súťaže,
 - e) uvedie nepravdivé údaje v zápise alebo inom úradnom zázname,
 - f) poškodzuje dobré meno SLA 3D spôsobom nezlučiteľným s výkonom funkcie rozhodcu.
- 2. O pozastavení alebo odňatí oprávnenia rozhoduje príslušný orgán SLA 3D.
- 3. Pred rozhodnutím musí byť rozhodcovi umožnené vyjadriť sa k zisteným skutočnostiam.
- 4. Rozhodnutie musí byť písomné a musí obsahovať dôvod a dobu trvania pozastavenia, ak nejde o odňatie oprávnenia.
- 5. Počas pozastavenia oprávnenia nesmie osoba vykonávať funkciu hlavného ani pomocného rozhodcu.
- 6. Podmienky opätovného získania oprávnenia určí SLA 3D podľa závažnosti konkrétneho prípadu.

11.7. Zodpovednosť rozhodcu za výkon funkcie

- 1. Rozhodca zodpovedá za odborný, nestranný a primeraný výkon svojej funkcie.
- 2. Zodpovednosť rozhodcu sa vzťahuje najmä na:
 - a) rozhodnutia, ktoré prijal,
 - b) sankcie, ktoré uložil,

- c) zápisy a záznamy, ktoré vyhotovil,
 - d) pokyny, ktoré vydal účastníkom súťaže,
 - e) postup pri bezpečnostnej alebo mimoriadnej situácii.
3. Rozhodca nezodpovedá za organizačné úlohy, ktoré podľa riadiacich dokumentov patria organizátorovi alebo riaditeľovi súťaže.
 4. Rozhodca je však povinný upozorniť na zistený nedostatok, ktorý môže ohroziť bezpečnosť alebo regulárnosť súťaže.
 5. Ak organizátor závažný nedostatok neodstráni, hlavný rozhodca postupuje podľa tohto vykonávacieho pokynu a podľa príslušných riadiacich dokumentov SLA 3D.
 6. Nadobudnutím účinnosti tohto vykonávacieho pokynu sa ruší Vykonávací pokyn pre kontrolu lukostreleckého náradia, verzia 1.0 zo dňa 7. marca 2016.

12. Účinnosť

Tento vykonávací pokyn nadobúda účinnosť dňom **01.01.2027**.

Dňom účinnosti sa rušia a nahrádzajú predchádzajúce interné pokyny SLA 3D upravujúce činnosť rozhodcov v rozsahu, v akom sú obsiahnuté v tomto dokumente.

Mgr. Jana Harabinová
Predsedníčka Slovenskej lukostreleckej asociácie 3D

Predseda technickej komisie

Príloha č. 1

ZÁPIS HLAVNÉHO ROZHODCU O PRIEBEHU SÚŤAŽE

1. Základné údaje o súťaži

Údaj	Zápis
Názov súťaže:	
Dátum súťaže:	
Miesto konania:	
Organizátor:	
Riaditeľ súťaže:	
Pravidlá súťaže:	
Národné/osobitné úpravy pravidiel:	
Počet stanovišť:	
Počet súťažiacich:	

2. Rozhodcovia

Funkcia	Meno a priezvisko
Hlavný rozhodca:	
Pomocný rozhodca:	
Pomocný rozhodca:	
Ďalší pomocný rozhodca:	

3. Kontrola pred začiatkom súťaže

3.1. Kontrola trate a cvičnej strelnice

SLOVENSKÁ LUKOSTRELECKÁ ASOCIÁCIA 3D

Kontrolovaná oblasť	Bez výhrad	Zistený nedostatok a prijaté opatrenie
Bezpečnosť trate	☐	
Regulárnosť stanovišť	☐	
Strelecké kolíky a vzdialenosti	☐	
Terče a zásahové zóny	☐	
Značenie a pohyb po trati	☐	
Cesty na opustenie trate	☐	
Cvičná strelnica	☐	

Upravené alebo vyradené stanovišťa:

.....

.....

3.2. Kontrola lukostreleckého náradia

Údaj	Zápis
Kontrola bola vykonaná	☐ áno ☐ nie ☐ čiastočne
Počet kontrolovaných súťažiacich	
Bolo vykonané meranie sily luku	☐ áno ☐ nie
Bolo vykonané meranie rýchlosti šípu	☐ áno ☐ nie
Boli zistené nedostatky	☐ áno ☐ nie

Zistené nedostatky a spôsob ich odstránenia:

.....

.....

3.3. Ostatné úkony pred súťažou

Kontrolovaná oblasť	Splnené	Poznámka
Rozdelenie súťažiacich do skupín	☐	
Rozdelenie úloh medzi rozhodcov	☐	
Viditeľné označenie rozhodcov	☐	

Kontrolovaná oblasť	Splnené	Poznámka
Komunikácia medzi rozhodcami a organizátorom	☐	
Bezpečnostné poučenie súťažiacich	☐	
Oboznámenie so signálmi	☐	

4. Priebeh súťaže

☐ Súťaž prebehla bez podstatných nedostatkov.

Zistené technické, organizačné alebo bezpečnostné nedostatky:

.....

Prerušenie alebo predčasné ukončenie súťaže:

☐ nenastalo

☐ nastalo

Dôvod, čas a prijaté opatrenia:

.....

5. Porušenia pravidiel a uložené sankcie

Čas	Stanovište	Meno súťažiaceho / členské číslo	Opis porušenia	Porušené ustanovenie	Opatrenie alebo sankcia	Rozhodca
-----	------------	-------------------------------------	-------------------	-------------------------	----------------------------	----------

☐ Neboli uložené žiadne sankcie.

.....

6. Bezpečnostné a mimoriadne udalosti

Čas a miesto	Opis udalosti	Dotknuté osoby	Prijaté opatrenia	Výsledok
--------------	---------------	----------------	-------------------	----------

☐ Nenastala žiadna bezpečnostná ani mimoriadna udalosť.

.....

7. Protesty

Údaj

Zápis

Protest bol podaný

☐ áno ☐ nie

Meno osoby, ktorá protest podala:

Čas podania:

Predmet protestu:

Rozhodnutie poroty

☐ uznaný ☐ čiastočne uznaný ☐ zamietnutý ☐ odmietnutý

Prijaté opatrenie:

Spôsob naloženia s vkladom:

Pri viacerých protestoch sa každý protest zaznamená na samostatnom liste a priloží sa k tomuto zápisu.

8. Zhodnotenie súťaže hlavným rozhodcom

Pozitívne zistenia:

.....
.....

Nedostatky, ktoré je potrebné odstrániť pri ďalšej súťaži:

.....
.....

Návrhy na zlepšenie bezpečnosti, organizácie alebo riadiacich dokumentov:

.....
.....

9. Prílohy k zápisu

- ☐ záznamy pomocných rozhodcov
- ☐ písomný protest
- ☐ rozhodnutie poroty
- ☐ fotodokumentácia
- ☐ záznam o bezpečnostnej udalosti
- ☐ iné:

.....

10. Potvrdenie zápisu

Zápis bol vyhotovený pravdivo, vecne a na základe zistení hlavného rozhodcu a podkladov pomocných rozhodcov.

Miesto a dátum vyhotovenia:

Meno hlavného rozhodcu:

Podpis hlavného rozhodcu: